

24. Zasady, metody i techniki rachunkowości budżetowej i podatkowej

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Zasady, metody i techniki rachunkowości budżetowej i podatkowej	
Kierunek			Ekonomia - studia drugiego stopnia	
Rodzaj przedmiotu lub modułu			SPECJALNOŚĆ I: D(a). Gospodarka finansowa JST	
Profil kształcenia (studiów)	praktyczny			
Semestr	4			
Osoba koordynująca przedmiot				
Osoby prowadzące zajęcia				
Język prowadzenia zajęć	Język polski			
Wymiar godzinowy zajęć i pracy studenta				
			Stacjonarne	Niestacjonarne
1. Wykłady (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)			15	9
2. Ćwiczenia (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)			30	18
Razem 1+2			45	27
3. Praktyki (realizowane samodzielnie przez studentów)			—	—
4. Praca własna studenta (w tym prace domowe i projektowe, przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu)			30	48
Razem 3+4			30	48
SUMA 1+2+3+4			75	75
Łącznie punktów ECTS wg planu studiów			3	3
Wymagania wstępne i dodatkowe				
Zaliczone (zdane) przedmioty realizowane na wcześniejszych semestrach studiów.				
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
	OPIS PRZEDMIOTOWEGO EFEKTU UCZENIA SIĘ			SYMBOL EKK (odniesienie do kierunkowych efektów uczenia

		się)
	ma wiedzę – zna i rozumie:	Kod efektu kierunkowego
	finansowo-prawne uwarunkowania działalności zawodowej w zakresie ekonomii	EK.II_W07
	zasady i normy prawne, w tym z zakresu prawa gospodarczego finansowego i podatkowego	EK.II_W08
	ma następujące umiejętności – potrafi, umie:	
	formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej w zakresie zasad, metod i technik rachunkowości budżetowej i podatkowej	EK.II_U03
	wykonywać zadania zawodowe wymagające zastosowania wiedzy z zakresu z zakresu prawa finansowego i podatkowego	EK.II_U08
	stosować w praktyce działalności zawodowej wiedzę ukierunkowaną na wyodrębnioną specjalność zawodową, w tym ze szczególnym uwzględnieniem jednostek samorządu terytorialnego	EK.II_U09
	upowszechniać w różnych formach wiedzę zawodową dotyczącą finansów i rachunkowości	EK.II_U16
	posiada następujące kompetencje społeczne – ma świadomość i jest gotów do:	
	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu zawodowego	EK.II_K02
Cele kształcenia		
Ugruntowywanie wiedzy na temat problematyki i aparatu pojęciowego rachunkowości budżetowej i podatkowej		
Rozwijanie umiejętności w zakresie stosowania w praktyce zasad, metod i technik rachunkowości budżetowej i podatkowej		
Kształcenie postaw ukierunkowanych na realizację zadań z zakresu gospodarki i administracji publicznej		
Treści kształcenia		
Wykłady:		
– Rachunkowość budżetowa a rachunkowość podatkowa. Podobieństwa i różnice. – Szczególne zasady rachunkowości budżetowej. Polityka rachunkowości jednostek sektora budżetowego. – Ewidencja środków pieniężnych, rozrachunków i rozliczeń. Dochody i wydatki budżetowe - ich klasyfikacja i ewidencja. Wynik wykonania budżetu i jego ujęcie ewidencyjne. Ewidencja podatków w organie podatkowym.		

- Zasady ewidencji majątku, kosztów, przychodów, wyniku finansowego w jednostkach budżetowych. Specyfika rachunkowości jednostek budżetowych. Zasady ewidencji majątku, kosztów, przychodów, wyniku finansowego w samorządowych zakładach budżetowych. Specyfika rachunkowości samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych. Ewidencja funduszy zagranicznych.
- Rachunkowość podatkowa. Przychody i koszty według prawa bilansowego i prawa podatkowego, przychody podlegające i niepodlegające opodatkowaniu, nieodpłatne świadczenia, umorzone lub przedawnione zobowiązania, odzyskane należności, data powstania przychodu, przychody z tytułu różnic kursowych.
- Koszty według prawa bilansowego, koszty według prawa podatkowego, moment potrącenia kosztów, klasyfikacja kosztów według prawa podatkowego, koszty z tytułu różnic kursowych, różnice trwałe i przejściowe między wynikiem finansowym brutto a dochodem podatkowym.
- Podatek odroczony - wartość bilansowa i wartość podatkowa aktywów i pasywów, dodatnie i ujemne różnice przejściowe po stronie przychodów i kosztów, podatek księgowy a podatek fiskalny, odroczony podatek dochodowy, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, różnice przejściowe wynikowe i kapitałowe, przykłady, strata podatkowa jako element ustalania odroczonego podatku dochodowego.
- Przejściowe (okresowe) różnice w przychodach i kosztach rachunkowych i podatkowych (dodatnie i ujemne) – charakterystyka, klasyfikacja, przykłady.
- Bilansowe i podatkowe odpisy aktualizujące należności, rozliczenie podatku VAT w odniesieniu do nieściągalnych wierzytelności, udokumentowanie nieściągalności należności, umorzenie zobowiązań.
- Ustalanie wyniku podatkowego (dochodu) w oparciu o wynik finansowy, dochody niepodlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym, dochody wolne od podatku dochodowego, trwałe różnice w przychodach i kosztach rachunkowych i podatkowych (dodatnie i ujemne).
- Rezerwy według prawa bilansowego i prawa podatkowego, utrata wartości aktywów według prawa bilansowego i prawa podatkowego, różnice kursowe według prawa bilansowego i prawa podatkowego.
- Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych według prawa

bilansowego i prawa podatkowego, ulepszenia własnych i obcych środków trwałych według prawa bilansowego i prawa podatkowego, hipotetyczna wartość netto przedmiotu leasingu.

- Deklaracje podatkowe w podatku dochodowym od osób prawnych CIT - ustalenie podstawy opodatkowania lub straty, obliczenie należnego podatku, przykład sporządzenia zeznania CIT-8 wraz z załącznikiem CIT-8/O.
- Podsumowanie zajęć. Ocena prac (projektów). Odpowiedzi na pytania studentów.

Ćwiczenia (zajęcia w laboratorium komputerowym z wykorzystaniem programu Optima lub Symfonia):

- Rachunkowość budżetowa a rachunkowość podatkowa. Podobieństwa i różnice.
- Szczególne zasady rachunkowości budżetowej. Polityka rachunkowości jednostek sektora budżetowego.
- Ewidencja środków pieniężnych, rozrachunków i rozliczeń. Dochody i wydatki budżetowe - ich klasyfikacja i ewidencja. Wynik wykonania budżetu i jego ujęcie ewidencyjne. Ewidencja podatków w organie podatkowym.
- Zasady ewidencji majątku, kosztów, przychodów, wyniku finansowego w jednostkach budżetowych. Specyfika rachunkowości jednostek budżetowych. Zasady ewidencji majątku, kosztów, przychodów, wyniku finansowego w samorządowych zakładach budżetowych. Specyfika rachunkowości samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych. Ewidencja funduszy zagranicznych.
- Rachunkowość podatkowa. Przychody i koszty według prawa bilansowego i prawa podatkowego, przychody podlegające i niepodlegające opodatkowaniu, nieodpłatne świadczenia, umorzone lub przedawnione zobowiązania, odzyskane należności, data powstania przychodu, przychody z tytułu różnic kursowych.
- Koszty według prawa bilansowego, koszty według prawa podatkowego, moment potrącenia kosztów, klasyfikacja kosztów według prawa podatkowego, koszty z tytułu różnic kursowych, różnice trwałe i przejściowe między wynikiem finansowym brutto a dochodem podatkowym.
- Podatek odroczony - wartość bilansowa i wartość podatkowa aktywów i pasywów, dodatnie i ujemne różnice przejściowe po stronie przychodów i kosztów, podatek księgowy a podatek fiskalny, odroczony podatek dochodowy, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, różnice przejściowe

wynikowe i kapitałowe, przykłady, strata podatkowa jako element ustalania odroczonego podatku dochodowego.

- Przejściowe (okresowe) różnice w przychodach i kosztach rachunkowych i podatkowych (dodatnie i ujemne) – charakterystyka, klasyfikacja, przykłady.
- Bilansowe i podatkowe odpisy aktualizujące należności, rozliczenie podatku VAT w odniesieniu do nieściągalnych wierzytelności, udokumentowanie nieściągalności należności, umorzenie zobowiązań.
- Ustalanie wyniku podatkowego (dochodu) w oparciu o wynik finansowy, dochody niepodlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym, dochody wolne od podatku dochodowego, trwałe różnice w przychodach i kosztach rachunkowych i podatkowych (dodatnie i ujemne).
- Rezerwy według prawa bilansowego i prawa podatkowego, utrata wartości aktywów według prawa bilansowego i prawa podatkowego, różnice kursowe według prawa bilansowego i prawa podatkowego.
- Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych według prawa bilansowego i prawa podatkowego, ulepszenia własnych i obcych środków trwałych według prawa bilansowego i prawa podatkowego, hipotetyczna wartość netto przedmiotu leasingu.
- Deklaracje podatkowe w podatku dochodowym od osób prawnych CIT - ustalenie podstawy opodatkowania lub straty, obliczenie należnego podatku, przykład sporządzenia zeznania CIT-8 wraz z załącznikiem CIT-8/O.
- Podsumowanie zajęć. Ocena prac (projektów). Odpowiedzi na pytania studentów.

Zalecana literatura

Podstawowa:

- K. Winiarska, M. Kaczurak-Kozak, Rachunkowość budżetowa, Oficyna Wolters Kluwer business, Warszawa 2018.
- A. Zysnarska, Rachunkowość budżetu, jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, ODDK, Gdańska 2014.
- A. Zysnarska, Rachunkowość sektora budżetowego z elementami analizy finansowej, ODDK, Gdańsk 2016.
- Rachunkowość jednostek sektora finansów publicznych i instytucji finansowych, red. Kiziukiewicz T., PWE, Warszawa 2014.

- M. Celularny, Polityka rachunkowości w jednostkach finansów publicznych, C.H. Beck, Warszawa 2015.
- J. Pfaff (red.), Rachunkowość finansowa z uwzględnieniem MSSF, PWN, wydanie 3, Warszawa 2017.
- E. Walińska, A. Wencel, A. Jurewicz, M. Wiatr, Rachunkowość, Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.

Uzupełniająca:

- M. Augustowska, W. Rup Komentarz do planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego (z suplementem elektronicznym), ODDK, Gdańsk 2014.
- W. Rup, Wzory księgowania w jednostce budżetowej, ODDK, Gdańsk 2012.
- E. Walińska, Rachunkowość finansowa. Ujęcie sprawozdawcze i ewidencyjne, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2011.
- E. Walińska, A. Wencel, A. Jurewicz, M. Wiatr, Podatek dochodowy w systemie rachunkowości - zasady ustalania i rewizji, SKwP, Warszawa 2014.
- A. Wencel, T. Koniarski, Podatek dochodowy odroczony w procesie rewizji sprawozdania finansowego, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016.
- B. Elliott, J. Elliott, Financial Accounting and Reporting, Pearson Education Limited, 2017.
- Fachowe czasopisma (wybrane artykuły): Rachunkowość i podatki – miesięcznik wydawany pod patronatem SKwP, Rachunkowość budżetowa - Infor

Metody i formy prowadzenia zajęć	Tak (X) / nie
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Wykład informacyjny	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	X
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda warsztatowa	X

Metoda projektu	
Prezentacja multimedialna	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Praca indywidualna ze studentem (w tym tutoring)	
Hospitacje zajęć realizowanych przez nauczycieli lub innych studentów	
Samodzielne prowadzenie zajęć z dziećmi (uczniami, wychowankami)	
Inne (jakie?) – laboratorium komputerowe, Optima, Symfonia	X
Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się	Tak (X) / nie
Egzamin pisemny	X
Egzamin ustny	
Zaliczenie pisemne na zakończenie zajęć	
Zaliczenie ustne na zakończenie zajęć	X
Kolokwium pisemne śródsemestralne	
Kolokwium ustne śródsemestralne	
Test	X
Esej	
Raport	
Prezentacja multimedialna	
Udział w debacie	
Projekt lub wytworzenie produktu	
Sprawozdania z zajęć laboratoryjnych	
Inne (jakie?) – praktyczna umiejętność wykorzystania programu Optima, Symfonia	X
Uwagi prowadzącego	
Skala ocen i sposób ustalania ocen	
Skala ocen: niedostateczny (2)	Ocena ustalana jest na podstawie następującej skali: Poniżej 55.00 % - ocena 2

dostateczny (3)	55.00 % i więcej - ocena 3
dostateczny plus (3,5)	60.00 % i więcej - ocena 3,5
dobry (4)	70.00 % i więcej - ocena 4
dobry plus (4,5)	80.00 % i więcej - ocena 4,5
bardzo dobry (5)	90.00 % i więcej - ocena 5